Tafelrede uitgesproken op 28 november 2014 door Cisca Griffioen

Dinsdagavond was ik in de Stadsschouwburg, waar voor de eerste keer het Gala der Wetenschap werd gehouden, georganiseerd door Folia en het Parool. Een mooie combinatie van een Universiteitsblad en een typische Amsterdamse Stadskrant. Robbert Dijkgraaf opende de avond. Hem was gevraagd een blik op de toekomst van de wetenschap te werpen. Daarvoor gaf hij twee voorbeelden uit het verleden. Dat gaf een onthutsend beeld van ons onvermogen de toekomst te voorspellen. In 1939 werd de toekomst van de wetenschap over 50 jaar voorspeld zonder dat de termen kernfysica en computers erin voorkwamen.
Het andere voorbeeld was de mislukte voorloper van het CERN in Texas. Daar staat nog steeds een installatie in verval die nooit goed van de grond is gekomen door het gebrek aan samenwerking.

Het programma was gevarieerd en ook het beleid van beide Amsterdamse Universiteiten om samen een bètafaculteit te vormen kwam uitvoerig aan de orde (Louise Gunning, Jaap Winter, Harmen Verbruggen, Arnold Heertje).

Bregje Dijkhuizen kreeg de Robbert Dijkgraaf Essayprijs met haar essay *Mijmeringen*[1], waarin een wetenschapper mijmert of hij de publiciteit zal zoeken met de resultaten van zijn onderzoek en zo een bekende Nederlander zal worden.

De hele avond ademde een sfeer van: wetenschap is belangrijk voor de maatschappij en dat dragen wij ook uit.

Als we nu terugkijken naar de geschiedenis van het Genootschap dan is het weliswaar in 1790 opgericht om het peil van de chirurgijns wat op te vijzelen, maar in de 19e eeuw zien we steeds meer dat het publiek betrokken wordt bij de wetenschap door het uitschrijven van prijsvragen, het uitgeven van *de Verhandelingen*, maar ook door het houden van *Publiekslezingen*. Wat dat betreft past het Gala in de traditie van het Genootschap. Ik kreeg de indruk dat het wellicht een jaarlijks Gala zou kunnen worden. Een mooie kans voor het Genootschap?

Ik weet wel dat er ook een andere discussie gaande is over de bemoeienis van de maatschappij met het wetenschappelijk onderzoek. Daar wil ik kort iets over zeggen. Ik denk dat het klimaat waarin wetenschappers nu moeten werken best voor verbetering vatbaar is. Het moet niet zo zijn dat wetenschappers trucjes met verwijzingen e.d. moeten uithalen om geld binnen te halen en zo verder te kunnen werken. Verantwoording afleggen over het onderzoek daarentegen lijkt me vanzelfsprekend. Het wordt gevaarlijk als de maatschappij mag bepalen wat er onderzocht moet worden. Natuurlijk is kankeronderzoek van groot belang voor de volksgezondheid, maar als dit zich zou beperken tot alleen maar RCT's met

[1] https://www.hva.nl/binaries/content/assets/hva/assets_1/robbert-dijkgraaf-essay-prijs-bregje-dijksterhuis-mijmeringen?1386768911000#:~:text=Onderzoeker%20Bregje%20Dijksterhuis%20heeft%20de,'%20Hierbij%20haar%20winnende%20inzending.

verschillende therapieën dan komen we nooit verder. Fundamenteel onderzoek zonder direct nut heeft zijn waarde al vaak bewezen en dat moet blijven.

Het Genootschap kan een stimulerende rol vervullen om het belang van goede wetenschap uit te dragen. De vandaag uitgereikte Andreas Bonn-medailles zijn daarvan een goed voorbeeld.

Ik wil graag een toast uitbrengen op de toekomst van het Genootschap!